

Feminist
yazın ve
anlatı
nedir?

Amaçlarımız
neler?

Feminist Yazın ve Anlatı

Hangi
yöntemler
kullanılabilir?

Nasıl
olmalı?

Neden
önemli?

Feminist/yazın anlatı toolkit çalışma grubu olarak Nisan 2023'ten beri her kademe ve branştan Mor Sertifikalı öğretmenlerimiz ve öğretmen adaylarımızla düzenli toplantılar gerçekleştirmekteyiz. Bu toolkit, aylık buluşmalarımız sonucunda ortaya çıkan bir kaynak niteliği taşımaktadır. Katkıda bulunan bütün öğretmenlerimize çok teşekkür ederiz. Bu toolkit oluşturulurken Mor Sertifikalı öğretmenlerimizle hem Mor Sertifika eğitimlerinden öğrendikleri bilgileri aktif bir şekilde kullanarak öğretmenlerimizin çalışmalarını takip etmeyi amaçladık, hem de bu sayede öğretmenlerimizin yıl boyunca materyal tasarlama ve geliştirme süreçlerinde feminist perspektifi canlandırmaya devam etmesini hedefledik. Bu çalışmanın tüm çıktıları öğretmenlerimizin yıl boyunca toplantılarda yazdıkları yazıların bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu çalışmayı, öğretmenlerimizin ihtiyaç duyduklarında hâlihazırda başvurabilecekleri bir kaynak olarak gerçekleştirdik ve bu kaynağın öğretmenlerimiz tarafından oluşturulması onları süreçte aktif kıldı, bu nedenle çalışmanın onlar için kalıcı faydaları olacağını düşünüyoruz.

Feminist Yazın ve Anlatı Nedir?

Yazın biçimleri yalnızca yazılı ifade edilen mesajları değil, ayrıca görsel, sözlü ve bedensel her türlü ifade biçimini kapsamaktadır. Bu nedenle, anlatı olarak adlandırdığımız olguyla yakın teması vardır ve ayrılmaz bir bütündür; çünkü, anlatı toplumsal varoluş biçimlerinin her türlü sembolik ifade ediliş biçimidir. Bu açıdan bakıldığında anlatıları değiştirmek ve anlatıların ifade araçlarını çoğaltmak yepyeni varoluş imkânları yaratmaktadır.

Amaçlar neler?

- Sınıfta toplumsal cinsiyet eşitliği konuşabilmek,
- Bilinç akışında var olan her tür düşünce ve sembolün bir anlatı parçası olduğuna dair farkındalık yaratabilmek,
- Disiplinler arası işleyecek bir materyal oluşturmak,
- Statüleştirilmemiş, sıradan insanların biyografilerini anlatmak, duygudaşlık bilincini kurmak,
- Öğretmenlerin uzmanlık alanlarına dair yeni yöntemler geliştirmesini desteklemek,

- Kesişimsellik- eşitsizlik ve mücadelenin katmanlarını görebilmek,
- Kapsayıcılık anlayışını desteklemek,
- Toplumsal rollerin sosyo-kültürel yaşamdaki pratik yansımalarının, birey üzerindeki psikolojik etkisine dair farkındalık yaratmak ve bilinçlenmek,
- Ana akım biyografi yazınına "gündelik" olanı, başarısızlığı ve tekdüzelikten uzak çeşitli insani varoluş biçimlerini de ekleyebilmek feminist yazın ve anlatının amaçlarındandır.

- Günlük hayat hikyeleriyle baē kurulması,
- Diēer türlere önem veren dil kullanılması,
- Baēarısızlıkların da yer alması,
- Mücadelelerin vurgulanması,
- Sözlü tarihi temele alan anlatımların temele alınması gerekir.

Nasıl
olmalı?

Mevcut yazınları neler ilgi ēekici kılmıyor?

- Kahramanlık hikyeleri, eriēilemez hayatlar, kendimizle baē kuramamamız;
- Ders verme amacı güdülmesi, özneyi maēdurlaētıran anlatım, tahmini çıkarımlar, zamansal olarak doērusal anlatımın kliēe oluēu;
- Ataerkil yapıyı besleyen anlatımlar;
- Yabancılaētırma; yani, kiēinin hayatının sadece üretim yaptığı alandan insanları ilgilendirecekmiē gibi yazılması, biyografinin konusu kiēinin hayatındaki önemli cansız varlıklardan (bir resim, bir hece, bir imaj, bir hikâye, bir sembol, vb.) bahsedilmemesi, yüzeysellik...

- Kadın kimliğinin edebiyatta temsil biçimlerini yansıtmak için;
- Kadın bakış açısı, sesi, arzuları, içinde bulunduğu topluma bakış açısını aktarabilmek için;
- Ataerkil kodlarla süregelen edebiyat eserlerinde, belirli kalıplarla anlatılan cinsiyet rollerine dair farklı bir model, farklı bir bakış ve farklı bir dil kullanımı sunma yoluyla, yeni bir perspektif ve yöntemler getirme çabasına katkı sunmak için,

Neden önemli?

- Kadının hem görünmez kılınmasına hem de görünür olduğunda belirli stereotipiler çerçevesinde düşünülmesine eleştirel bir bakış yaratmak için,
- "Olması gereken" eşitlikte ve farkındalıkta yazınları bulup çıkartmak ya da üretmek ve süregelen edebi vs. ürünleri incelemek ve farkındalık yaratacak bir dille eleştirmek için önemlidir.

Hangi yöntemler kullanılabilir?

- Eleştiri, drama, masal/masal anlatıcılığı, dijital kapsayıcı içerik üretimi, görsel sanatlar;
- Dijital oyun platformları, internet sitesi yapılandırmak, kazanımlara uygun yapılandırılmış örneklerin öğrencilerin de aktif olduğu çeşitli yöntemlerle ele alınması, sonrasındaki oturumlarda resimli kitap yaparak yakınlarındaki kişilerin biyografisini anlatmasının istenmesi;
- Newsletter üretme, aktif okuma teknikleri, şiddetsiz iletişim, hikâye tamamlama, teknoloji oyunları ya da kutu oyunları, oyunlaştırma;

- Aile albümünden fotoğraf seçip içindeki karakterlerin kurgu hikâyesini yazmak, hikâyeyi canlandıracak görsel bir ürün tasarımı, onun sergisini yapmak, yeniden yazım; kendi çevrelerinden bir kadının ya da başka bir bireyin hikâyesini yeniden yazmak;
- Kişisel deneyimlere yoğunlaşma, şiddetsiz iletişim dili, atölye çalışmaları, duygudaşlık odaklı etkinlikler, varoluşçuluk ve post-yapısalcılık temelindeki anlatılar kullanılabilir.

Katkıda bulunanlar

Ceren alıcı, Esra Eravcı, Meltem Dilek Kaya, Duygu Sezek, Merve Sarılı Kaya, Efe Emre Erdoęan, Emre olt Bakıcı, Hatice Gülsüm Kiyagan, Aylin Akpınar Aksoy, Nihan Evcil, Züleyha Kaplanoęlu, Berk Bardakçı, Sibel Furtana, Emre Sevigen, Ceren alıcı, Merve Kablan, Murat ıtır, Atlas Enes Yılmaz, Petek Sinem stbal, Gökçen Saygılı Güneş, Ferhan Kaboęlu, Buse Türkoęlu, Nuray Alper, Emre Yolcu, Burcu Yılmaz ebin.

